

Täysistunto

Torstai 27.2.2025 klo 16.00—22.01

5. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n pikamaksamisasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 215/2024 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 1/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 1/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Esittelypuheenvuoro, valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Puisto, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.34 **Sakari Puisto ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Esittelen talousvaliokunnan yksimielisen mietinnön, joka pohjautuu hallituksen esitykseen EU:n pikamaksamisasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi.

EU:n pikamaksamisasetuksen tavoitteena on lainsäädännön avulla vauhdittaa pikasiirtojen käyttöönottoa. Pikasiirto on tilisiirtomuoto, jossa varat siirtyvät maksajan tililtä maksunsaajan tilille muutamissa sekunneissa koko euroalueella vuorokaudenajasta ja päivästä riippumatta. Asetuksen mukaan kaikilla euromääräisiä tilisiirtoja tarjoavilla maksupalveluntarjoajilla on velvollisuus lähettää ja vastaanottaa pikasiirtoja niin, että palvelu on käytettävissä kellon ja vuoden ympäri. Pikasiirtojen toteuttamiseen liittyvät palvelumaksut eivät saa ylittää palvelumaksuja, joita samalta maksupalvelunkäyttäjältä veloitetaan vastaavan tyyppisistä muista euromääräisistä tilisiirroista. Tilisiirtojen turvallisuuden varmistamiseksi ja maksupetosten ja huijausten estämiseksi maksupalveluntarjoajien on tarjottava pikasiirtojen ja tavallisten tilisiirtojen yhteydessä palvelua, jolla varmistetaan maksunsaajan nimi ja maksutilitunniste ennen kuin maksaja lähettää tilisiirron. Lisäksi pikamaksamisasetuksessa on säännökset EU:n pakotelistojen tarkistamisesta.

Kyseessä on siis varsin myönteinen asia, mutta talousvaliokunta kiinnittää huomiota pikasiirtojen turvallisuuteen. Ne tekevät huijaus- ja maksupetostilanteissa maksutapahtumien pysäyttämistä ja rahojen takaisinsaamisesta todennäköisesti aiempaa hankalampaa. Valiokunta pitää tärkeänä asetuksen mukaista menettelyä, jossa maksupalveluntarjoaja varmistaa maksunsaajan nimen ja maksutilitunnisteen ennen pikasiirron lähettämistä. Valiokunta katsoo, että maksamiseen liittyvässä sääntelyssä tulee jatkossakin arvioida nopeuden ja helppouden ohella sitä, miten asiakkaisiin kohdistuvia huijauksia pystytään tehokkaasti torjumaan.

Valiokunta korostaa myös tehokkaan pakotteiden valvonnan ja EU:n pakotelistojen tarkistamisen tärkeyttä ja kiinnittää huomiota asiantuntijalausuntoon, jossa nähdään riskinä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2025 vp

se, ettei pikamaksamisasetuksen mukaan jatkossa EU:n pakotelistoja enää tarkisteta yksittäisissä tilisiirroissa.

Maksupalvelulakiin ja maksulaitoslakiin ehdotetaan lisättäväksi tarpeelliset määritelmät ja viittaukset pikasiirtoihin. Kansallisesti tulee myös antaa täydentäviä säännöksiä maksulaitosten ja sähkörahayhteisöjen osallistumisesta selvitysjärjestelmiin, jotka ovat keskeisiä maksuliikenteen toteuttamisessa ja niitä koskevien taloudellisten velvoitteiden täyttämiseksi. Koska selvitysjärjestelmät ovat yhteiskunnan toiminnan näkökulmasta kriittisiä, pikamaksamisasetuksessa tunnistetaan tarve ennakkollisesti varmistaa niihin osallistuvien tahojen luotettavuus.

Pikamaksamisasetuksen mukaan jäsenvaltioiden on säädettävä kansallisesti seuraamuksista, joita määrätään maksupalveluntarjoajille, jos ne rikkovat asetuksen mukaisia velvoitteita. Lisäksi asetuksessa säädetään EU:n pakotelistojen tarkistamista koskevan velvoitteen rikkomista koskevan sanktion matalimmasta mahdollisesta enimmäismäärästä. Näin pyritään osaltaan varmistamaan EU:n pakotteiden tehokas valvonta jäsenmaissa. Jäsenmailla on siis vain rajatusti kansallista liikkumavaraa päättää, millaiset seuraamukset velvoitteiden rikkomisesta kansallisesti säädetään.

Esityksen mukaan seuraamukset olisivat Finanssivalvonnan määräämiä hallinnollisia seuraamuksia. Maksupalveluntarjoajalle määrättäisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n nojalla rikesakko rikkomuksista, jotka koskevat maksupalveluntarjoajan velvollisuutta lähettää ja vastaanottaa pikasiirtoja, pikasiirtojen palvelumaksujen hinnoittelua tai velvollisuutta tarjota maksunsaajan nimen ja tilinumeron vertailupalvelua. Kun kyse on pakotelistojen tarkistamisen laiminlyönnistä, seuraamuksena olisi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n mukainen seuraamusmaksu, jonka enimmäismäärä on kymmenen prosenttia yrityksen edellisen tilikauden liikevaihdosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä annetun lain 1 luvun 2 §:n 12 kohtaa. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi niin, että kun asianajotoimintaa harjoitetaan yhtiössä, lain mukainen ilmoitusvelvollisuus ja siitä seuraavat velvoitteet kohdistuisivat asianajoyhtiöön eivätkä yksittäiseen asianajajaan. Ehdotuksen tarkoituksena on muuttaa säännöksen sanamuoto vastaamaan EU:n neljättä rahanpesudirektiiviä. Ehdotettu muotoilu vastaa myös uutta EU:n rahanpesuasetusta, jota aletaan soveltaa heinäkuussa 2027.

Arvoisa puhemies! Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset esittelystä. — Sitten edustaja Polvinen.

19.39 Mikko Polvinen ps: Arvoisa puhemies! Kiitokset edustaja Puistolle tämän esityksen tuomisesta tänne eduskuntaan.

EU:n pikamaksamisasetus nopeuttaa maksuliikennettä koko unionin alueella ja vähentää viiveitä, jotka ovat aiemmin voineet haitata yritystoimintaa ja kuluttajan arkea ylikansallisessa toiminnassa. Kun maksut siirtyvät sekunneissa yli rajojen, maailma pienenee, yritykset voivat toimia joustavammin ja taloudellinen tasavertaisuus ja yrittäjyys paranevat sekä maksuturvallisuus paranee. Yrittäjän kynnyksellä toimia valtion rajojen yli myös pienenee. Tämä lainsäädäntö tuo erityistä hyötyä pk-yrittäjille, maaseudun yrittäjille ja alueellisille elinkeinoille, jotka ovat aiemmin kärsineet mahdollisista maksuliikenteen hitauksista yli valtakunnan rajojen. Kun yritys saa maksun heti, kassavirta paranee, inves-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2025 vp

toinnit nopeutuvat ja kilpailukyky vahvistuu. — Kiitoksia esittelystä, ja toivotan onnea tälle esitykselle.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 215/2024 vp sisältyvien 1.—4. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.